

Utdanningsplan i spesialiteten klinisk farmakologi ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN)

Om utdanningsvirksomheten

Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) består av sykehus i Tromsø, Harstad, Narvik og Longyearbyen, samt distriktpsykiatriske sentre i Storslett og Silsand. UNN er universitetssykehus og regionsykehus i Helse Nord og har et omfattende samarbeid med Universitetet i Tromsø (UiT). Spesialistutdanningen av leger er svært viktig for UNN. Som universitetssykehus har vi et særskilt ansvar for å sikre utdanningen av legespesialister i Nord-Norge.

Om fagområdet Klinisk farmakologi

UNN tilbyr utdanning i spesialiteten klinisk farmakologi ved Laboratoriemedisin i Tromsø. Fagområdet har per dags dato fem ansatte leger: én avdelingsoverlege, én overlege og tre leger i spesialisering (LIS). To av legene er tilknyttet UiT i kombinerte forsker- og/eller undervisningsstillinger.

Legene ved fagområdet Klinisk farmakologi har god kompetanse på legemidler og rusmidler og gir råd til annet helsepersonell med formål om forbedret pasientbehandling og mer rasjonell rusmiddeltesting. En av hovedoppgavene er fortolkning av rus- og legemiddelanalyser fra Helseregion Nord. Ved Laboratoriemedisin arbeider legene tett sammen med kjemikere, bioingeniører og andre yrkesgrupper. Leger ved klinisk farmakologi er samlokalisert med, og samarbeider tett med Regionalt legemiddelinformasjonscenter (RELIS) Nord-Norge. RELIS-arbeid inngår også som en del av spesialiseringen for LIS. Fagområdet har fokus på arbeid med legemiddelsikkerhet, informasjon til rekvirenter og relevante instanser, samt kontinuerlig forbedringsarbeid. Det er gode muligheter for LIS til å forske og/eller undervise helsefagstudenter. Spesialiteten er allsidig, med gode muligheter for å fordype seg i faglige interesseområder.

Hvilke læringsmål kan oppnås i UNN?

For å oppnå alle læringsmålene innen spesialiteten klinisk farmakologi, kreves det 4 års tjeneste innen klinisk farmakologi og i tillegg 12 måneders tjeneste innen én til tre kliniske spesialiteter (anestesiologi, barne- og ungdomspsykiatri, barnesykdommer, indremedisin og indremedisinske hovedspesialiteter, nevrologi, onkologi, psykiatri, revmatologi eller rus- og avhengighetsmedisin). Alle læringsmålene kan oppnås ved UNN Tromsø.

Hvilke læringsarenaer i UNN kan tilby læringsmålene?

Læringsmålene kan tilbys ved fagområdet Klinisk farmakologi ved Laboratoriemedisin, UNN Tromsø. Klinisk tjeneste i annen spesialitet kan gjennomføres ved en eller flere kliniske avdelinger i UNN (innen aktuelle kliniske spesialiteter som nevnt i avsnittet over). Avdelingen vil legge til rette for at LIS får gjennomført relevant tjeneste, fortrinnsvis mot slutten av spesialiseringsperioden.

Ved gjennomføring av tjeneste i annen spesialitet internt, vil det vil gjort interne avtaler om spesialiseringsperiode(r) innenfor foretaket. Mottakende avdeling har utdanningsansvaret

for LIS i klinisk farmakologi mens LIS har tjeneste ved denne læringsarenaen, og skal sørge for at LIS deltar i alle aktuelle læringsaktiviteter for slik å oppnå kompetansen i de læringsmålene som skal oppnås her. Mottakende avdeling forplikter seg også til å veilede og supervisere LIS gjennom hele perioden.

Supervisjon og veiledning

UNN har et sterkt fokus på supervisjon og veiledning av leger i spesialisering. Alle LIS skal få oppnevnt en individuell veileder ved ansettelse. Veileder skal være spesialist i klinisk farmakologi og ansatt ved avdelingen. Det skal gjennomføres regelmessige veiledningssamtaler, og veileder i samarbeid med LIS skal kontinuerlig evaluere fremdrift og faglig utvikling i henhold til læringsmål og individuell utdanningsplan.

Det er satt av tid i tjenesteplanen slik at hver LIS årlig gjennomfører åtte individuelle veiledninger og to gruppeveiledninger. Innholdet i veiledningen er blant annet:

- Hvordan utdanningsplanen følges – progresjon og godkjenninger i kompetanseportalen
- Faglige utfordringer
- Praktiske ferdigheter
- Fordypning og opplæring
- Samarbeidet med kollegaer
- Balanse mellom arbeid og privatliv
- Refleksjon over egen rolle som lege
- Støtte i vanskelige situasjoner

I det daglige arbeidet vil LIS følges tett opp av mer erfarne kolleger (LIS eller overlege) som ved behov er tilgjengelige for konferering om spørsmål relatert til faglige problemstillinger.

Teoretisk undervisning

LIS i klinisk farmakologi må gjennom spesialistutdanningen tilegne seg en betydelig mengde teoretisk kunnskap innen generell, basal og klinisk anvendt farmakologi. Tilegnelse av teoretisk kunnskap vil hovedsakelig skje ved deltakelse på obligatoriske kurs for spesialiteten, valgfrie kurs, internundervisning, fagkollokvier, og ved selvstudium.

Det er et krav at utdanningsvirksomheten gjennomfører strukturert undervisning på minimum 2 timer per uke for å bidra til faglig utvikling for alle leger tilknyttet fagområdet. Organisering av teoretisk undervisning er per dags dato som følger:

Internundervisning for legene (1 time per uke) følger en oppsatt plan for overordnede temaer som skal gjennomgås. Planen utarbeides av utdanningsutvalget i klinisk farmakologi ved UNN og revideres hvert 4. år. Innholdet skal sikre at LIS får en bred opplæring innen faget og skal dekke sentrale læringsmål for spesialiteten. Undervisningen er hovedsakelig knyttet til emner som rusmiddelfarmakologi, legemiddelgrupper og terapeutisk legemiddelmonitorering (TDM), farmakokinetikk/ farmakodynamikk, variabilitet i legemiddelrespons, farmakogenetikk, interaksjoner, sakkyndig arbeid/ jus, og laboratoriemessig virksomhet. Det er obligatorisk for alle LIS å delta aktivt i internundervisningen, både gjennom faglig diskusjon og ved å holde presentasjoner.

Legene ved fagområdet har også felles internundervisning med RELIS (1 time per uke) hvor man ruller på ansvar for gjennomføring. Innhold i undervisningen kan være foredrag om et selvvalgt tema, gjennomgang av vitenskapelige artikler, presentasjon av forskningsprosjekter, kasuistikker eller annet faglig innhold. Det er også en mulighet å invitere eksterne forelesere til å holde undervisning om relevante tema.

Legene deltar på nasjonal nettbasert undervisning (1 time per måned) som er felles for det klinisk farmakologiske fagmiljøet i Norge. Det påregnes at LIS avsetter tid til å forberede besvarelse av oppgaver i forkant av denne undervisningen, og at oppgavene diskuteres i felles kollokvie i legegruppen før innsending (1 time per måned). LIS har ansvar for å sende inn besvarelse av oppgavene.

Forskning

Avdelingen oppfordrer til, og legger til rette for at alle LIS kan drive med forskning i løpet av spesialistutdanningen. Opplæring i utvalgte temaer innen forskning og forskningsmetodikk dekkes i de obligatoriske kursene «Legemiddelutvikling – utprøving og analytisk metodeutvikling» og «Good Clinical Practice (GCP)». Se for øvrig også Felles kompetansemodul med beskrivelse av læringsaktiviteter ved UNN knyttet til læringsmål som omhandler forskningsforståelse/ -etikk, herunder kurs, e-læring og gjennomført prosjektoppgave m.m.

Felles kompetansemodul

Felles kompetansemodul er læringsmål som skal oppnås i alle spesialiteter. For LIS del 2 og 3 inkluderer dette 24 læringsmål fordelt på områdene etikk, forebygging, forskningsforståelse, kommunikasjon, kunnskapshåndtering, kvalitet og pasientsikkerhet, lovverk, pasient- og brukervedvirkning, pasient- og pårørendeopplæring, samhandling, systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse. Ved UNN har vi et særskilt fokus på at alle LIS får opplæring i forbedringsarbeid og kommunikasjon.

Kontakt

For spørsmål om utdanning i faget, ta kontakt med:
Avdelingsoverlege, Klinisk farmakologi, UNN Tromsø.